

การพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

THE DEVELOPMENT OF SAWANGDAENDIN TECHNOLOGICAL COLLEGE
BASE ON VOCATIONAL EDUCATION STANDARDS
USING PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY PROCESS

วราภรณ์ บุญศล

Waraporn Boonson

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Sakon Nakhon Rajabhat University

Email: Warapornboonson27@gmail.com

Received 14 February 2023 ; Revised 17 August 2023; Accepted 31 August 2023.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนา 2. ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 3. ศึกษาแนวทางพัฒนา และ 4. ศึกษาผลการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของการพัฒนาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 2) คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ 3) การจัดการอาชีวศึกษา และองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. สภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา วิทยาลัยขาดแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน ขาดการพัฒนาทางวิชาชีพและปลูกฝังคุณธรรมอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา จึงมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

3. แนวทางการพัฒนาดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ตัวชี้วัด และ 6 องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 9 โครงการ 22 กิจกรรม

4. ผลการพัฒนา ดำเนินการได้ในระดับมากทุกมาตรฐานและทุกองค์ประกอบ ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2 มีความก้าวหน้าจากวงรอบที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 92.40 และ 93.60 ในภาพรวมทุกฝ่ายให้ความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

คำสำคัญ : การพัฒนา; มาตรฐานการอาชีวศึกษา; ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this research were to: 1. examine the development components, 2. investigate conditions, problems, and needs, 3. establish the development guidelines, and 4. examine the effects after the intervention. Research methodology was participatory action research (PAR). Research tools consisted of a set of questionnaires, evaluation forms, observation forms, and interview forms. The findings were as follows:

1. The development components based on vocational education standards consisted of: 1) building a learning society, 2) graduates' desired characteristics, and 3) vocational education management. In addition, the components of professional learning community (PLC) involved: 1) learning and teamwork, 2) shared vision, values, and norms, 3) knowledge sharing in the workplace, 4) supportive structure for professional learning community, 5) continuous learning and professional development, and 6) participative leadership.

2. The identified conditions, problems and needs for development were: The development conditions concerned unclearly defined development guidelines, teachers with limited knowledge on job development adhering to the vocational education standards, discontinuous professional development, and less ambition to cultivate morality and ethics for themselves and the learners.

3. The developed guidelines based on vocational education standards using PLC consisted of 3 standards, 9 indicators and 6 components and 37 indicators through 9 projects with 22 activities.

4. The effects revealed that each standard and all components of the college operations achieved at a high level. The progress development after the second spiral compared to the first spiral reached 92.40 and 93.60, respectively. Based on the overall development results the administration was systematic management and knowledge sharing was gained. As a result, the college quality improved and met the quality standards.

Keywords: Development; Vocational Education Standards; Professional Learning Community

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ

ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ระบบการศึกษา การเรียนรู้ ระบบบริหารและการจัดการ ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ระบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนได้กำหนดแนวในการจัดการศึกษาโดยให้สถานศึกษาร่วมกับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ สร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาเยาวชน และบุคลากรในชุมชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคมด้วยการแสวง หาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นการเปลี่ยนรูปแบบการบริหาร และจัดการศึกษาจากเดิมที่โรงเรียนจัดการศึกษาแต่เพียงลำพัง เป็นการเปิดโอกาสให้องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและหัวใจของการพัฒนาการศึกษา คือ การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและสอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษากำหนด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (Office of the Vocational Education Commission Ministry of Education. 2017) ตามที่ Fullan (2006) กล่าวไว้โรงเรียนจำเป็นต้องสร้างวัฒนธรรมใหม่เพื่อที่จะสามารถเชื่อมจุดเน้นที่สำคัญเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินและเรียนรู้รวมทั้งเข้าใจและมีการปฏิบัติที่ดีทางวิชาชีพเกิดขึ้น ซึ่งนำไปสู่การประสบความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ในงานของการศึกษา

วิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินเป็นสถานศึกษาเอกชนในระบบประเภทอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากรายงานผลการประเมินตนเองประจำปีการศึกษา 2562 ของสถานศึกษา พบว่า สภาพทั่วไปปัจจุบันวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินยังขาดการพัฒนาในหลาย ๆ ด้านตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ขาดการมีส่วนร่วม ไม่มีรูปแบบที่เป็นระบบในการปฏิบัติงาน ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในวิทยาลัยขาดความเชื่อมโยงและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในด้าน นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ยังต้องปรับปรุง และมีกิจกรรมหรือโครงการที่ยังไม่ครอบคลุมเพื่อตอบสนองให้นักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำเร็จตามเป้าหมาย ในการบริหารสถานศึกษาต้องนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารจัดการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 34 วรรคสองและพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 17 กำหนดให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2562 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพ

การศึกษาด้านอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน มีแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ดังนั้นวิทยาลัยจึงมีความต้องการจำเป็นในการดำเนินการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มุ่งพัฒนาผู้บริหารครูและบุคลากรให้พัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 แต่ที่กล่าวมานี้วิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินยังมีความต้องการดำเนินการและเนื่องจากยังไม่มีแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจนผู้วิจัยจึงศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาโดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย และนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
4. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การทบทวนวรรณกรรม

1. การพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา หลักการในการจัดการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2547 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากับมาตรฐานการอาชีวศึกษา (แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579) การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกฎกระทรวงและพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและรับรองการประกันคุณภาพภายนอก ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาทั้ง 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 2) ด้าน

นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ตามแนวทางในการพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Udom Roobdee, Sombat Noparak, ithaya Jansila and Samran Mejang, 2015) กล่าวว่ารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันอาชีวศึกษาให้สำเร็จ ได้แก่ โครงสร้าง ขอบข่าย และกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ PDCA และสอดคล้องกับ (Sarojn Kojuantiaiw, 2014) กล่าวว่า การประกันคุณภาพให้ครบวงจรคุณภาพ ควรจัดทำแผนงานให้สอดคล้องในการดำเนินงาน เร่งรัดติดตามตรวจสอบพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา และสอดคล้องกับ (Phongsak Wongpom, Phongnimit Phongphinyo, Somkid Sroinam, 2019) พบว่ามาตรฐานสากลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ประสบความสำเร็จ มี 8 ประเด็น ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความร่วมมือและการบริการวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก

สรุปได้ว่า มาตรฐานการอาชีวศึกษา หมายถึง เครื่องมือ หรือเป็นเกณฑ์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา มีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

2. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหาร ผู้ร่วมงาน และคณะครู ร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ Dufour (2012) กล่าวถึงแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่า บุคคลเพียงคนเดียวไม่สามารถที่จะมีความเชี่ยวชาญในทุกๆ เรื่อง ส่วน (Vicharn Panich, 2012) กล่าวว่าแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่าเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนสอดคล้องกับ (Woralak Chookamnerd, 2014) ได้กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC คือ การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร

สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน จัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาโดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

(Sarojn Kojuantiaiw, 2014) ได้สรุปว่าการบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค มี 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมขององค์กร ด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหาร และผลผลิต มุ่งองค์ประกอบของการบริหารการประกันคุณภาพ มีระบบการประกันคุณภาพให้มีคุณภาพและมาตรฐาน (Choochat Phuangsomjit, 2017) กล่าวว่า การนำแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในสถานศึกษา PCL คือ วิธีการในการพัฒนาครู โดยการจัดบรรยากาศให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ครูไม่โดดเดี่ยวและมีเครือข่ายในการทำงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับ (Woralak Chookamnerd, 2014) ได้ทำการวิจัยให้แนวทางการจัดการศึกษาว่า การทำงานระบบทีมเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมพัฒนาวิชาชีพ เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ

ทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงบนฐานงานจริง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีปกติขององค์กร

4. ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ตามแนวคิดของ (Kemmis & Mc Taggart, 2000) ดำเนินการวิจัย มีทั้งหมด 4 ขั้นตอน 2 วงรอบ (Spiral) ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) ขั้นตอนที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation) ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection) และผลงานแนวคิดของ Phil Crane & Leanne Richardson (2000, cited in Tania Liennert, 2000) ซึ่งนำเสนอว่า เมื่อจบการวิจัยในวงรอบที่ 1 ก่อนที่จะเริ่มการวิจัยในวงรอบที่ 2 ให้นำผลจากขั้นตอนการสะท้อนผล (Reflection) ในการวิจัยวงรอบที่ 1 มาใช้ปรับปรุงโครงการหรือกิจกรรมเพื่อดำเนินการในวงรอบที่ 2 โดยนำเสนอในขั้นวางแผน (Re-Planning) โดยต้องกำหนดให้เป้าหมายหรือความคาดหวังผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการมากขึ้นกว่าเดิม จากผลการสะท้อนของสิ่งที่เป็นปัญหาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ในวงรอบที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

1.1 การพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

1.2 มาตรฐานการอาชีวศึกษา

1.3 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.4 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

2.1 พื้นที่เป้าหมายในการวิจัย คือวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสกลนคร

2.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ประกอบด้วย ผู้วิจัย 1 คน ผู้ร่วมวิจัย 38 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน 2) ครูและบุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 37 คน จำนวน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 27 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 3 คน หัวหน้าแผนกวิชา 6 แผนกวิชา ได้แก่ แผนกยานยนต์ แผนกไฟฟ้ากำลัง แผนกอิเล็กทรอนิกส์ แผนกการโรงแรม แผนกคอมพิวเตอร์ แผนกการบัญชี และตัวแทนนักเรียน 18 ห้อง ห้องละ 1 คน รวมจำนวน 18 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการ

สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ฉบับที่ 2 แบบประเมิน ฉบับที่ 3 แบบสังเกต และฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยร่วมสังเกต ติดตามและประเมินผล ร่วมกับผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มผู้วิจัย จากการดำเนินการวิจัย ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับกลุ่มเป้าหมายเมื่อต้องการข้อมูลที่ละเอียด และจากแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แบบประเมิน แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ โดยยึดปฏิบัติตลอดการดำเนินการวิจัย คือ ระมัดระวังเกี่ยวกับอากัปกริยาโดยหลีกเลี่ยงจากการแสดงภาษา ท่าทางที่ไม่เหมาะสมหรือบ่งบอกถึงการสั่งการแต่ใช้การเปิดใจให้กว้างโดยไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมในราชการแบบดั้งเดิมที่มุ่งสร้างความเหมือนหรือรูปแบบที่ชัดเจนตายตัวยึดหลักการจรรยาบรรณ บทบาทของผู้วิจัยแบบ PAR

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเชิงคุณภาพ ได้จากการรวบรวมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมปฏิบัติการเป็นต้น ใช้วิธีการตีความแล้วสร้างข้อสรุปโดยหลักตรรกวิทยาเชิงอุปนัย (Induction) ตามรูปแบบความหมาย ความสัมพันธ์และผลกระทบของปรากฏการณ์ที่ได้รับรู้และที่เกิดขึ้น รวมถึงการวิเคราะห์โดยใช้ประสบการณ์ของผู้วิจัย ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเชิงปริมาณ จากแบบสอบถาม แบบประเมิน สัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นต้น และระยะที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปเป็นภาพรวม ได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมอีกครั้ง เพื่อประเมินผลการพัฒนาและจะทำการสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยทั้งหมด

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. องค์ประกอบของการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ 1) มาตรฐานการอาชีวศึกษา ได้แก่ 1.1) คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ 1.2) การจัดการอาชีวศึกษา 1.3) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และ 2) องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ 2.1) การเรียนรู้ร่วมกันและปฏิบัติงานเป็นทีม 2.2) ภาวะผู้นำที่มีส่วนร่วม 2.3) การมีวิสัยทัศน์ค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน 2.4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน 2.5) การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 2.6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชนแห่งการเรียนรู้

2. สภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีดังนี้

2.1 สภาพการพัฒนา ประกอบด้วย วิทยาลัยยังไม่มีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน และสถานศึกษามีผลการประเมินจาก สมศ. อยู่ในระดับต้องปรับปรุง นอกจากนี้ครูบางส่วนขาดความรู้ในการพัฒนางาน จัดการเรียนการสอนแบบเดิม มีทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีไม่เพียงพอและไม่ยอมรับในการ

เปลี่ยนแปลง

2.2 ปัญหาการพัฒนา ประกอบด้วย ครูมีความเข้าใจในการพัฒนางานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาไม่เพียงพอ การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ต่อตนเองและผู้เรียนมีน้อย

2.3 ความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ 1) มาตรฐานการอาชีวศึกษา ได้แก่ 1.1) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 1.2) คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ 1.3) การจัดการอาชีวศึกษา และ 2) องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ 2.1) การเรียนรู้ร่วมกันและปฏิบัติงานเป็นทีม 2.2) การมีวิสัยทัศน์ค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน 2.3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน 2.4) โครงสร้างสนับสนุนชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2.5) การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 2.6) ภาวะผู้นำที่มีส่วนร่วม

3. แนวทางการพัฒนาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการดำเนินงาน 9 โครงการ 22 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) โครงการพัฒนาด้านความรู้ 2) โครงการพัฒนาด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ 3) โครงการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4) โครงการพัฒนาด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 5) โครงการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 6) โครงการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ 7) โครงการพัฒนาด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ 8) โครงการพัฒนาด้านความร่วมมือการในสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 9) โครงการพัฒนาด้านนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

4. ผลการพัฒนาวิทยาลัยตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า

4.1 ดำเนินการได้ในระดับมากทุกมาตรฐานและองค์ประกอบ ผลการพัฒนาเป็นที่พอใจ สิ้นสุดการพัฒนาในรอบที่ 1 มีเพียงมาตรฐานที่ 1 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และองค์ประกอบที่ 1 การเรียนรู้และการปฏิบัติงานเป็นทีม ที่ต้องออกแบบการพัฒนาเพิ่มขึ้นในรอบที่ 2 ซึ่งผลการพัฒนามีความก้าวหน้าจากวงจรที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 92.40 และ 93.60

4.2 ผลการพัฒนาในภาพรวม ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตระหนักและให้ความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดการพัฒนาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพต่อผู้เรียน ครูได้รับการพัฒนาในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นและพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ที่หลากหลาย นักเรียนได้รับการพัฒนา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ทุกฝ่ายมีความพึงพอใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของวิทยาลัยเป็นอย่างมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ มาตรฐานการอาชีวศึกษา มี 3 มาตรฐาน และองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 6 องค์ประกอบ 2) สภาพ ปัญหา และ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา วิทยาลัยยังไม่มีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม ขาดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ต่อดนเองและผู้เรียนมีน้อย มีความเข้าใจในการพัฒนางานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาไม่เพียงพอ ขาดการมีส่วนร่วมและไม่ยอมรับในการเปลี่ยนแปลง 3) แนวทางการพัฒนาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 9 โครงการ 22 กิจกรรม 4) ผลการพัฒนาวิทยาลัยตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ผลการพัฒนาอยู่ในระดับมากทุกมาตรฐานและองค์ประกอบ ผลการพัฒนาเป็นที่พอใจ สิ้นสุดการพัฒนาในวงรอบที่ 1 มีเพียงมาตรฐานที่ 1 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และองค์ประกอบที่ 1 การเรียนรู้และการปฏิบัติงานเป็นทีม ต้องออกแบบการพัฒนาเพิ่มขึ้นในวงรอบที่ 2 ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2 มีความก้าวหน้า คิดเป็นร้อยละ 92.40 และ 93.60 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า 1) วัตถุประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีฐานะเป็นผู้วิจัย มีความตระหนักในการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้บรรลุผลสำเร็จตามแนวทางการพัฒนาของผู้วิจัย ส่งผลให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา มีความเชื่อมั่นและยอมรับในศักยภาพของผู้นำ เป็นผู้นำร่วมกัน มีวิสัยทัศน์ค่านิยมร่วมกัน ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบหมายเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับ (Kajornsak Khiawnoi) แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) พฤติกรรมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision Behavior: SVB) 2) พฤติกรรมการสร้างทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork Behavior: CTB) 3) พฤติกรรมการสร้างภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership Behavior: SLB) 4) พฤติกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning and Development Behavior: PLDB) 5) พฤติกรรมการสร้างชุมชนกัลยาณมิตร (Caring Community Behavior: CCB) และ 6) พฤติกรรมการสร้างโครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure Behavior: SSB) 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเองนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของตนเองและนักเรียน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และเปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ ๆ เห็นความสำคัญของสื่อและเทคโนโลยีตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา มาใช้ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถมีทักษะความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มีความรู้ มีทักษะวิชาชีพ ทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 และการประยุกต์ใช้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา และมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของ (Suwithida Charungkaittikul, 2014) กล่าวถึง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ว่าเป็นการรวมตัวกันเพื่อการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยมุ่งเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตัวเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูงขึ้น การรวมตัวของกลุ่มครูนั้นโรงเรียนจะต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู ผู้บริหารและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีกิจกรรมเสริม เช่น การพูดคุยเรื่องแผนการสอน การประชุมเพื่อหาทางออกเกี่ยวกับกิจกรรม

ผู้เรียนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน ส่งผลต่อการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับ (Santi Seela and Wichian Roo-yuenyong, 2021) กล่าวว่า แนวทางการส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 แนวทางดังนี้ 1) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 2) ทีมและเครือข่ายการเรียนรู้ และ 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสอดคล้องกับ (Office of the Vocational Education Commission Ministry of Education, 2017) กล่าวว่า การรวมตัวกันของครูเพื่อร่วมกันจัดการความรู้โดยมีเป้าหมายร่วมกันที่มีผลต่อศิษย์ให้เกิด Learning outcome ดี ขึ้นและผลต่อตัวครูเองให้เก่งขึ้น มีความสุขขึ้นและก้าวหน้าขึ้น หรือทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สอดคล้องกับ (Phongsak Wongpom, Phongnimit Phongphinyo, Somkid Sroinam, 2019) ได้แสดงให้เห็นว่าการ บริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลของสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีสาระสำคัญได้ 8 ประเด็น ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านการบริหาร จัดการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความร่วมมือและการ บริการวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งไทยและต่างประเทศ นำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและนักวิชาการด้าน อาชีวศึกษา ได้มาตรฐาน 8 ด้าน ดังนี้ ด้านผู้เรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนา หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความร่วมมือและการบริการวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยนำองค์ความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นมาตรฐานมาพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประกอบ อาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 การพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ 1) มาตรฐานการอาชีวศึกษา ได้แก่ มาตรฐาน ที่ 1 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ 3 การจัดการอาชีวศึกษา และ 2) องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การเรียนรู้ร่วมกันและปฏิบัติงานเป็นทีม องค์ประกอบที่ 2 มีวิสัยทัศน์ค่านิยมและบรรทัดฐาน ร่วมกัน องค์ประกอบที่ 3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน องค์ประกอบที่ 4 โครงสร้างสนับสนุนชุมชนแห่ง การเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 5 การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง องค์ประกอบที่ 6 ด้านภาวะผู้นำที่มี ส่วนร่วม สามารถนำมาออกแบบการพัฒนาสถานศึกษาและเป็นต้นแบบแก่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอื่น ๆ ได้นำไป ปรับใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาได้

1.2 สภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวิทยาลัย มีสภาพ ปัญหา และความ ต้องการจำเป็นต้องการมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาเพื่อความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ครูมีความตระหนักถึงการพัฒนาตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนางาน สร้างแรงบันดาลใจแก่ครู ยอมรับสิ่ง

ใหม่ๆ จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.3 แนวทางการพัฒนาวิทยาลัยเทคโนโลยีส่วงแดนดินตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีโครงการ/กิจกรรม จำนวน 9 โครงการ 22 กิจกรรม สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไป เนื่องจากการวิจัยวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ควรให้มีการนำเอาหลักการ แนวคิดการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปออกแบบเป็นการวิจัยและพัฒนา (R&D) เพื่อให้ได้ผลการวิจัยไปใช้กับสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

References

- Kajornsak Khiawnoi, et al. A Construction of Professional Learning Community Behavior (PLCB) in Educational Institutions. Office of the Basic Education Commission. Ministry of Education.
- Choochat Phuangsomjit. (2017). The Operation Model Development of Phang-Nga Community College Teachers' Professional Learning Community. Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University.
- National Education Act B.E. 2542 (1999), amended (2nd edition) 2002, 19 August 2011. and (3rd edition) 2010.
- Phongsak Wongpom, Phongnimit Phongphinyo, Somkid Sroinam. (2019). A Model of School Administration Towards World Class Standard of School Under of Office of Vocational Education Commission. Doctor of Education. Udon Thani Rajabhat University.
- Woralak Chookamnerd. (2014). A Model of a Professional Learning Community of Teachers Toward 21st Century Learning of Schools in Thailand. Doctor of Education. Songkhla: Prince of Songkla University.
- Woralak Chookamnerd. (2014). Professional Learning Community of in School for Teacher Professional Development Based on Learner Centered Approach. Academic Services Journal, Prince of Songkla University. 25(1): 93-102.
- Vicharn Panich. (2012). Ways to Create Learning for Students in the 21st Century. (1st ed.). Bangkok: Sodsri-Saritwong Foundation Printing House.

- Sawang Daen Din Technology College (2019). Self-assessment report for the academic year 2019. Sakon Nakhon: Sawang Daen Din Technology College Printing House.
- Sarojn Kojuantaw. (2014). The Strategies on Management of The Quality Assurance in Technical College. Under Office of The Vocational Education Commission. Doctor of Philosophy. Sripatum: Sripatum University.
- Santi Seela and Wichian Roo-yuenyong. (2021). Guidelines for Promoting a Professional Learning Community of Educational Institutions under the Office of the Non-formal and Informal Education, KhonKaen Province. *NEU Academic and Research Journal*, 11(2), 29-43.
- Office of the Vocational Education Commission Ministry of Education. (2017) Vocational Education Development Plan 2017-2036. Bangkok: Office of the Vocational Education Commission.
- Quality Learning Foundation. (2014). Upgrading the Quality “Thai teachers in the 21st century”. Bangkok: Quality Learning Foundation.
- Suwithida Charungkaittikul. (2014). Guidelines for Lifelong Education Management to Mobilize Learning Community in the Social – Cultural Context of Thailand. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Udom Roobdee, Sombat Noparak, Ithaya Jansila and Samran Mejang. (2015). Development of an Appropriate Management model for vocational Education Institutions. *Journal of Humanities and Social Sciences, University of Phayao*, 3(3), 12-25.
- Dufour, D. (2012). Professional Learning Community by Design: Putting the Learning Back Into PLCs. CA: Corwin.
- Fullan, M. (2006). The Future of Educational Change: System Thinkers in Action. *Journal of Educational Change*. 7(3). 113-122.
- Kemmis, S., & McTaggart, R. (2000). Participatory Action Research. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.) *Handbook of qualitative research* 2nd ed. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Tania Lienert. (2000). Doing on Action Research evaluation. *Stronger Families Learning Exchange*. 1, 16-20

